

19.01.2009/32

YABANCI PARALARIN 31/12/ 2008 TARİHİ İTİBARIYLA DEĞERLEME KURLARI

ÖZET : Borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 2008 yılı için 31.12.2008 tarihi itibarıyla yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları ilan edildi

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tesbiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nın değerlendirme hükümlerine tabidir.

VUK'nın 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlendirilmesiyle ilgili olarak,

"Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tesbit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve

285 inci maddeleri uyarınca değerleme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerleme gününde geğerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LİBOR) esas alınır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerleme lęs, borsa rayicidir. VUK'nın 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı parayla olan alacak ve borę senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Türkiye'de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK'ya göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığı eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle, değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Maliye Bakanlığı her yıl, biri **efektif** diğeri de **döviz alış** olmak üzere iki kur ilan etmektedir. Efektif alış kurları, melleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır. Banka hesaplarında tutulan yabancı paralar da efektif alış kuru ile değerlenmektedir. Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu Şekilde değerlenen yabancı paralara, yabancı para cinsinden

düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

Buna göre, Maliye Bakanlığınca 17 Ocak 2009 tarih ve 27113 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 390 No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 31/12/2008 tarihinde yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları aşağıda gösterilmiştir.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değerlemesinde 31.12.2008 tarihi itibarıyla bu kurlar uygulanacaktır.

Öte yandan, 130 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 217 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtildiği üzere değerlendirme günü itibarıyla Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Ancak, vergi uygulamaları açısından, bankaların 31.12.2008 tarihi itibarıyla yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.

Saygılarımızla...

EK : 2 Liste

<u>SIRA NO</u>	<u>DÖVİZLER</u>	<u>KUR (YTL)*</u>
1	1 Amerikan Doları	1.5123
2	1 Arjantin Pesosu	0.44126
3	1 Arnavutluk Leki	0.01731
4	1 Avustralya Doları	1.0443
5	1 B.A.E. Dirhemi	0.41372
6	1 Bahama Doları	1.5196
7	1 Bahreyn Dinarı	4.0314
8	1 Bangladeş Takası	0.02221
9	1 Barbados Doları	0.76362
10	1 Belarus Rublesi	0.00069
11	1 Bolivya Bolivyanosu	0.21647
12	1 Botswana Pulası	0.19269
13	1 Brezilya Reali	0.64829
14	1 Bulgar Levası	1.0967
15	1 Burundi Frangı	0.00123
16	1 Cezayir Dinarı	0.02167
17	1 Çek Korunası	0.08055
18	1 Çin Yuanı	0.22245
19	1 Danimarka Kronu	0.28728
20	1 Dominik Pesosu	0.04287
21	1 Ekvator Sukresi	0.00006
22	1 El Salvador Kolonu	0.17363
23	1 Endonezya Rupisi	0.00014
24	1 Estonya Kronu	0.13712
25	1 Etiyopya Birri	0.15272
26	1 Fas Dirhemi	0.19009
27	1 Filipin Pesosu	0.03202
28	1 Gana Sedisi	0.00016
29	1 Guatemala Quetzali	0.19847

30	1 Guyana Doları	0.00749
31	1 Güney Afrika Randı	0.16074
32	1 Güney Kore Wonu	0.00121
33	1 Haiti Gourdesi	0.03872
34	1 Hırvatistan Kunası	0.29250
35	1 Hindistan Rupisi	0.03156
36	1 Honduras Lempirası	0.08049
37	1 Hong Kong Doları	0.19608
38	1 Irak Dinarı	0.00131
39	1 İran Riyali	0.00015
40	1 İngiliz Sterlini	2.1924
41	1 İsveç Kronu	0.19452
42	1 İsviçre Frangı	1.4300
43	1 İzlanda Kronası	0.01256
44	100 Japon Yeni	1.6732
45	1 Kanada Doları	1.2303
46	1 Katar Riyali	0.41724
47	1 Kazakistan Tengesi	0.01258
48	1 Kıbrıs Lirası	3.8205
49	1 Kolombiya Pesosu	0.00067
50	1 Kosta Rika Kolonu	0.00278
51	1 Kuveyt Dinarı	5.4342
52	1 Laos Yeni Kipi	0.00018
53	1 Latviya Latsı	3.0365
54	1 Lesotho Lotisi	0.16053
55	1 Liberya Doları	0.02408
56	1 Libya Dinarı	1.2181
57	1 Litvanya Litası	0.62148
58	1 Lübnan Lirası	0.00101
59	1 Macar Forinti	0.00806
60	1 Malezya Ringiti	0.43685
61	1 Makedonya Dinarı	0.03509
62	1 Meksika Pesosu	0.11112

63	1 Mısır Lirası	0.27541
64	1 Moldova Leyi	0.14647
65	1 Nepal Rupisi	0.01960
66	1 Nijerya Nayrası	0.01087
67	1 Nikaragua Kordobası	0.07694
68	1 Norveç Kronu	0.21604
69	1 Özbekistan Somu	0.00109
70	1 Pakistan Rupisi	0.01922
71	1 Panama Balboası	1.5196
72	1 Paraguay Guaranisi	0.00031
73	1 Peru Yeni Solu	0.49322
74	1 Polonya Zilotisi	0.51631
75	1 Rus Rublesi	0.05178
76	1 Sırbistan Dinarı	0.02529
77	1 Singapur Doları	1.0544
78	1 Slovakya Korunası	0.07120
79	1 Slovenya Toları	0.00837
80	1 Somali Şilini	0.00107
81	1 Srilanka Rupisi	0.01340
82	1 Sudan Dinarı	0.00758
83	1 Suriye Lirası	0.03216
84	1 Suudi Arabistan Riyalı	0.40416
85	1 Şili Pesosu	0.00243
86	1 Tayland Bahtı	0.04375
87	1 Tayvan Doları	0.04632
88	1 Tunus Dinarı	1.1661
89	1 Ukrayna Hryvnası	0.19260
90	1 Uruguay Pesosu	0.06228
91	1 Umman Riyalı	3.9470
92	1 Ürdün Dinarı	2.1441
93	1 Venezuela Bolivarı	0.00071
94	1 Yemen Riyalı	0.00758
95	1 Yeni Azerbaycan Manatı	1.8712

96	1 Yeni İsrail Şekli	0.40490
97	1 Yeni Rumen Leyi	0.53416
98	1 Yeni Zelanda Doları	0.87719
99	1 Zambia Kvaçası	0.00031
100	1 Euro	2.1408

<u>SIRA NO</u>	<u>EFEKTİFLER</u>	<u>KUR (YTL)*</u>
1	1 ABD Doları	1.5112
2	1 Avustralya Doları	1.0395
3	1 Bulgar Levası	1.0280
4	1 Danimarka Kronu	0.28708
5	1 İngiliz Sterlini	2.1909
6	100 İran Riyali	0.01230
7	1 İsveç Kronu	0.19438
8	1 İsviçre Frangı	1.4279
9	100 Japon Yeni	1.6670
10	1 Kanada Doları	1.2257
11	1 Kuveyt Dinarı	5.3527
12	1 Norveç Kronu	0.21589
13	1 Suudi Arabistan Riyali	0.40113
14	1 Suriye Lirası	0.02559
15	1 Ürdün Dinarı	2.0044
16	1 Yeni İsrail Şekli	0.38917
17	1 Yeni Rumen Leyi	0.50043
18	1 Euro	2.1393